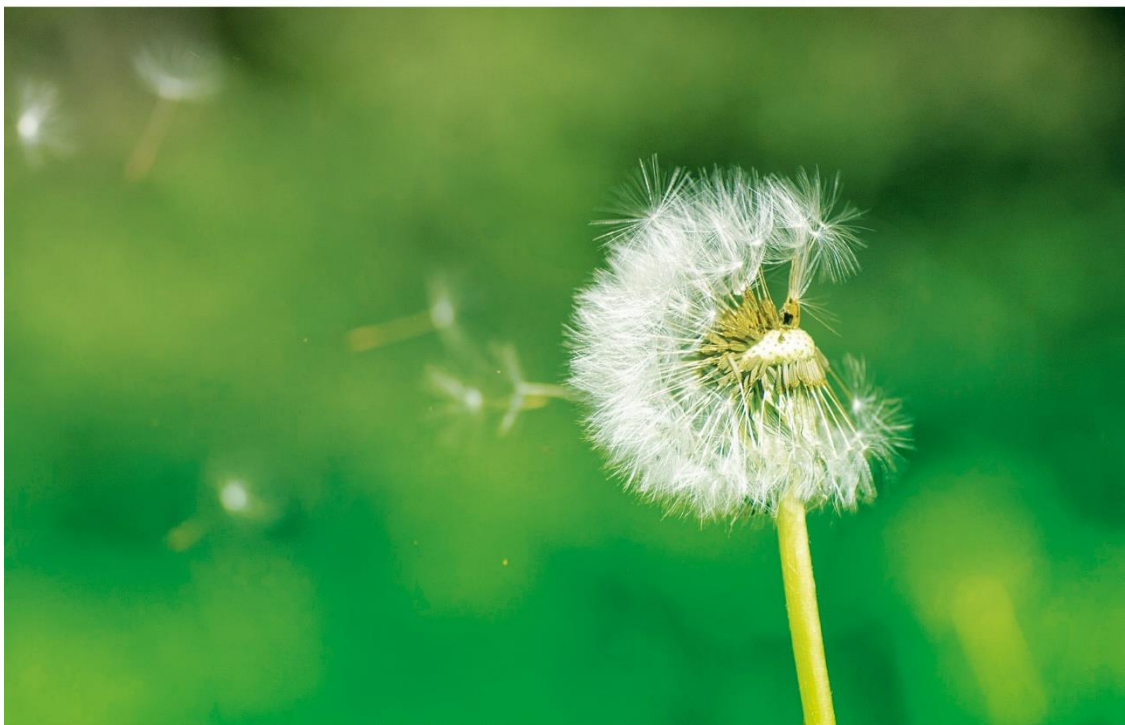

Zorg- en Veiligheidshuis
Fryslân
voor de verbinding tussen zorg en veiligheid

Jaarplan 2022 en 2023

25 mei 2022

Inhoud

1	Inleiding	2
2	Focus, functies en visie op dienstverlening.....	3
3	Speer- en actiepunten	5
3.1	Personen met een (hoog) veiligheidsrisico	6
	Regiocoördinatie doorzorg gedetineerden; (ex) justitiabelen met een hoog veiligheidsrisico	6
	Personen met verward gedrag en een hoog veiligheidsrisico	7
	Radicalisering, potentieel gevaarlijke eenlingen en polarisatie.....	8
	Mensenhandel en uitbuiting	8
	Gewelddadige, criminele en/of overlastgevende jeugdnetwerken.....	9
	(Langdurig) geweld in afhankelijkheidsrelaties met een hoog veiligheidsrisico	10
	Ondermijning en jonge aanwas criminaliteit	10
3.2	Verbinding met de omgeving	11
	Verbinding met het lokale veld	11
	Aansluiting met de jeugdketen	12
	Verbinding met het RIEC	12
	Verbinding met justitiële partners en ZSM	12
3.3	Huis op orde	13
	Lerende organisatie; kwaliteit- en deskundigheidsbevordering.....	13
	(Her)waardering functies	14
	Informatiedeling en privacy	14
	Ondersteunende ICT-oplossing	15
4	Begroting 2022.....	16
	Bijlage 1 Functies Zorg- en Veiligheidshuis Fryslân.....	17

1 Inleiding

In het jaarplan van het Zorg- en Veiligheidshuis Fryslân (ZVHF) 2022 en 2023 staan de inhoudelijke speerpunten, beleidsmatige kaders en acties voor deze jaren benoemd. Het jaarplan is conform het samenwerkingsconvenant ZVHF op 25 mei 2022 vastgesteld door de Bestuurscommissie van het ZVHF.

Bij het uitwerken van het jaarplan 2022 en 2023 is gekeken naar:

- *Het Toekomstplan Veiligheidshuis Fryslân 2019 t/m 2023.*
- *De landelijke Meerjarenagenda Zorg- en Veiligheidshuizen 2021-2024 met bijbehorende 'routekaarten'.*
- Voor de jaren 2021-2024 is een nieuwe landelijke meerjarenagenda voor de 30 Zorg- en Veiligheidshuizen in Nederland vastgesteld. Dit door en met input van 13 samenwerkende partijen, onder wie de VNG, de Nationale Politie, Jeugdzorg Nederland en de ministeries van VWS en J&V. In de agenda komen de ambities van de partners en managers van de ZVH'zen in Nederland bij elkaar.
- *Het bestedingsplan ZVHF aanvullende rijksmiddelen.*

Het kabinet heeft vanaf 2021 structureel¹ extra middelen beschikbaar gesteld voor de ZVH'zen in Nederland. Onder andere in te zetten voor de ondersteuning en aanpak van mensen met (hoog) risicovol (verward) gedrag. De Bestuurscommissie van het ZVHF heeft eind januari 2022 het bestedingsplan van deze middelen vastgesteld. Bij de uitwerking is aangesloten bij de landelijke ontwikkellijnen. Met de inzet van extra rijksmiddelen wordt een versterking, intensivering en kwaliteitsverbetering van de uitvoering van de basisfuncties van het ZVHF beoogd. Hierbij ligt de primaire focus op het voeren van procesregie bij de persoons- en systeemgerichte aanpak van personen met een (hoog) veiligheidsrisico.

Tot slot is bij het uitwerken gekeken naar signalen uit het jaarverslag ZVHF 2021 en rekening gehouden met regionale en lokale ontwikkelingen.

¹ per 2021 tot en met 2027. De verwachting is dat de benodigde transitie in de dienstverlening niet in 2027 zal zijn voltooid. De VNG en het rijk hebben daarom afgesproken vroegtijdig met elkaar in gesprek te gaan over de financiering voor de periode na 2027.

2 Focus, functies en visie op dienstverlening

Het ZVHF is een samenwerkingsverband waarin zorg- en strafpartners en gemeenten, onder eenduidige regie, werken aan complexe zorg- en veiligheidsproblemen. De medewerkers van het ZVHF faciliteren en ondersteunen de samenwerking tussen deze partijen. Het Zorg- en Veiligheidshuis richt zich op mensen met meervoudige complexe problematiek die de sociale veiligheid (buitensporig) aantasten en in aanraking (dreigen te) komen met dwang en drang. Het ZVHF regisseert de aanpak van de meest lastige casuïstiek uit deze doelgroep en zet waar nodig trajectbegeleiding in. In casuïstiek waarin de sociale veiligheid wordt aangetast en waarbij de regie lokaal ligt, adviseert en ondersteunt het ZVHF partners. Hierbij brengen we kennis, expertise en vaardigheden over. Hierdoor helpt het ZVHF andere netwerken en organisaties een casus (eerder) zelf op de rit te brengen. We brengen ook trends, knelpunten, succesfactoren en misstanden in beeld. Deze worden met een advies bij de juiste partners/het juiste gremium geadresseerd. Tot slot draagt het ZVHF bij aan projecten en beleidsontwikkeling. Een nadere omschrijving van de functies is opgenomen in bijlage 1.

Het doel van de netwerksamenwerking in het ZVHF is het voorkomen en verminderen van ernstige overlast, verstoring van de openbare orde, geweld, criminaliteit, maatschappelijke onrust en/of maatschappelijke uitval. Bijgedragen wordt aan het verminderen van veiligheidsrisico's, het voorkomen van recidive en het verbeteren van de persoonlijke situatie. Dit gebeurt door een combinatie van strafrechtelijke, civielrechtelijke en bestuurlijke interventies en zorg die de samenwerkende partners op maat inzetten onder de noemer 'persoons- en systeemgerichte aanpak op maat'. Deze aanpak is een belangrijke succesfactor voor het vergroten van de sociale veiligheid in Friesland.

Het ZVH heeft een verantwoordelijkheid en inspanningsverplichting als het gaat om de uitvoering van haar functies. Het ZVH heeft geen oplossingsverplichting in een casus of een projectmatige ketenoverstijgende aanpak. De oplossing is immers afhankelijk van de inzet en mogelijke interventies van de samenwerkende partners in het ZVH. De verantwoordelijkheid voor de inhoud en de concreet te behalen resultaten ligt dan ook bij de partners. De medewerkers van het ZVH denken mee in baanbrekende en pragmatische oplossingen. Dit vanuit een brede scoop op het netwerk en interventies die partners kunnen uitvoeren. Waar de samenwerking en de voortgang stagneert, durven zij te confronteren en als het nodig is op te schalen.

Het ZVH streeft ernaar om onze netwerkpartners optimaal te faciliteren en te helpen. Daarbij is onze onafhankelijke rol essentieel. We werken voor alle partners en stellen het belang van de casus voorop. We schetsen duidelijkheid over onze positie en functies. Tegelijkertijd bewegen we flexibel mee met maatschappelijke ontwikkelingen en spelen in op vragen van partners die hieruit ontstaan.

We vinden het belangrijk om kennis, expertise en vaardigheden over te dragen. Dit om eraan bij te dragen dat het lokale veld, andere netwerken en partners zelf vroegtijdiger kunnen ingrijpen en een casus eerder zelf op de rit kunnen brengen. Aan de andere kant ontstaat hiermee de ruimte voor het ZVH om zich te focussen op de meest complexe problematiek en daarin de procesregie te voeren. Vertrekpunt is dat de aanpak van de problematiek zo veel als mogelijk lokaal wordt gecoördineerd. Het ZVH zet daarbij in op een ondersteunde en adviserende rol.

Boodschap die we partners mee willen geven is: wacht niet met contact opnemen met het ZVH totdat de situatie volledig is geëscaleerd. De afgelopen jaren stijgt het aantal adviesvragen zonder dat er een aanmelding wordt gedaan. Dit is een goede ontwikkeling die ook de komende jaren wordt gestimuleerd.

3 Speer- en actiepunten

De lijnen waarlangs het ZVHF zich verder ontwikkelt zijn:

1. Personen met een (hoog) veiligheidsrisico.
2. Verbinding met de omgeving.
3. Huis op orde.

De reeds vastgestelde functies en focus van het ZVHF vormen het vertrekpunt en de basis van de inzet van het ZVH ten behoeve van de netwerksamenwerking. In de eerste plaats voeren we blijvend op uitvoerend niveau onafhankelijke procesregie op de complexe domeinoverstijgende veiligheidscasuïstiek met een hoog veiligheidsrisico waar de partners in vastlopen. De complexiteit en het veiligheidsrisico is hierbij leidend. Daarnaast is een belangrijke opgave van het ZVH om partners in aangemelde casuïstiek te ondersteunen en in een vroegtijdig stadium advies te geven (vraagbaak).

Het selecteren en toeleiden van casuïstiek willen we opnieuw tegen het licht houden. Dit met als kernvragen:

- (hoe) komen de juiste zaken bij het ZVH?
- (hoe) komen zaken op tijd bij het ZVH?
- welke partners melden verhoudingsgewijs hoeveel zaken aan en in hoeverre is deze verhouding wenselijk?
- in hoeverre is sprake van een goede en gedragen afweging tussen het leveren van een dienst vanuit de functie procesregie of vanuit de functie ondersteuning?
- wat is een reële en gezonde caseload gerelateerd aan de bezetting?

ACTIES

Uitvoeren onderzoek naar selectie en toeleiden zaken die passen binnen de focus van het ZVH met daarbij aandacht voor de partners die toeleiden, de in te zetten diensten en behapbare caseload. Uitkomsten onderzoek vertalen in actiepunten en (vernieuwde) werkwijze.

Op een aantal aandachtsgebieden heeft en onderhoudt het ZVH specifieke kennis en expertise en voert het ZVH geïntensiveerd (en aanvullend) taken uit. Dit is voor een groot deel in de lijn met landelijke afspraken en programma's. Aandachtsgebieden zijn:

- regiocoördinatie doorzorg van (ex) gedetineerden met in het bijzonder (ex)justitiebalen met een hoog veiligheidsrisico;
- mensen met multi-problematiek, waaronder verward gedrag, met een hoog veiligheidsrisico;
- geradicaliseerde personen, potentieel gevaarlijke eenlingen en polarisatie;
- mensenhandel en uitbuiting;
- gewelddadige, criminele en/of overlastgevende netwerken waarin jongeren zich begeven;
- (langdurig) geweld in afhankelijkheidsrelaties met een hoog veiligheidsrisico.

Het ZVH heeft op dit moment nog geen expliciete positie en rol ten aanzien van de aanpak van ondermijning en jonge aanwas. Dit wordt de komende tijd verkend.

3.1 Personen met een (hoog) veiligheidsrisico

Regiocoördinatie doorzorg gedetineerden; (ex) justitiabelen met een hoog veiligheidsrisico

In 2021 kwamen 479 Friese inwoners in detentie, waarvan ongeveer de helft met een woon- of verblijfplaats in Leeuwarden. De Friese gemeenten hebben in verschillende omvang, zwaarte en wijze de doorzorg van gedetineerden lokaal geregeld. Zij hebben hierin een individuele verantwoordelijkheid. De overkoepelende regiocoördinatie van de doorzorg (ex) gedetineerden is bij het ZVHF belegd. De regiocoördinator ondersteunt het lokale veld en voert daarnaast in de ketensamenwerking meerdere taken op regionaal niveau uit. Belangrijk onderdeel van het Informatie- en coördinatiepunt doorzorg gedetineerden Friesland (I&CG) is de triage- en regietafel die eind 2020 is gestart. Elke burger die in detentie komt wordt gescreend op zorg- en veiligheidsrisico's. Dit doet het ZVH samen met de gemeenten, DJI en de Reclassering. Bij zorg- en veiligheidsrisico's wordt de casus geagendeerd en met meerdere partners breder besproken op de regionale regietafel doorzorg gedetineerden. Het betreft een pilot dit periodiek met de partners wordt geëvalueerd. Daarbij kijken we naar nieuwe ontwikkelingen en stellen de werkwijze als nodig bij. De verwachting is dat bij de doorontwikkeling van het gericht screenen en triageren meer personen naar voren komen waarvoor een gezamenlijke PGA nodig is onder procesregie of met ondersteuning van het ZVH. In 2021 is tevens een trajectbegeleider begonnen die mensen begeleidt die in detentie komen – waaronder zelfmelders. Het ZVH geeft voor een deel uitvoering aan het project Koers en kansen; zelfmelders. Dit project heeft als doel het voorkomen van detentieschade door vroegtijdig samen met de betrokkene een plan te maken en het tijdig opstarten van de juiste hulpverlening.

In de doorontwikkeling wordt ondermeer verbintenis gelegd met het Bestuurlijk Akkoord 'Kansen bieden voor re-integratie' en de Wet Straffen en Beschermen. Daarnaast wordt bekeken op welke wijze de levensloopbenadering kan aansluiten. Het verkennen van de mogelijke rol van het ZVH als sprake is van het verstrekken van informatie in de keten waarbij een risico aanwezig wordt geacht dat een gedetineerde een ernstige gewelds- of zedenmisdrijf zal begaan (art. 18b Pbw), is eveneens een actiepunt.

ACTIES

- **Op casusniveau blijven initiëren en faciliteren van de verbinding tussen de lokale coördinatoren doorzorg, de justitiële en andere partners. Dit door het wekelijks screenen van alle Friese gedetineerden op zorg- en veiligheidsrisico's en het voeren van procesregie of het geven van ondersteuning in de casuïstiek met een hoog zorg- en veiligheidsrisico.**
- **Met betrokken partners periodiek evalueren van de werkwijze en waar nodig bijstellen. Daarbij aansluiten op relevante ontwikkeling zoals 'Samen starten in de PI': hoe kan de triage- en regietafel een bijdrage leveren aan de screening die door DJI, de reclasseringsorganisaties en de gemeenten in de PI zal gaan plaatsvinden? Maar ook uitvloeisels van het landelijke Bestuurlijk Akkoord en de Wet straffen en beschermen worden meegenomen.**
- **Verfijnen screenen en triageren (ex)justitiabelen met een hoog veiligheidsrisico. Daarbij specifiek verkennen of en hoe het I&CG een rol heeft in de casuïstiek waarbij sprake is van een verhoogd risico op ernstige gewelds- of zedendelicten.**

- **Verkennen of en hoe verbinding tot stand kan komen tussen het Veelplegeroverleg en het I&CG (nu geen verbintenis, betreft overleg met en onder verantwoordelijkheid justitiële partners).**
- **Voortzetten trajectbegeleiding voor (ex)gedetineerden. Het betreft een functie met dekking tot 1 januari 2024. Medio 2023 helderheid hebben over inzet en dekking vanaf 2024.**
- **De trajectbegeleider pakt de zelfmelders uit de Gemeente Leeuwarden actief op en geeft de overige gemeenten op verzoek advies en ondersteuning.**
- **Organiseren van aanwezigheid trajectbegeleider en mogelijk regiocoördinator ZVH in PI's om in een zo vroeg mogelijk stadium directe betrokkenheid te hebben met de gedetineerden en partners.**
- **In het werkproces van de zelfmelders bijdragen aan het komen tot meer uniforme werkwijze en ontwikkeling praktische handvaten.**
- **Inhoudelijk en door administratieve ondersteuning bijdragen aan twee lopende onderzoeken in relatie tot Koers en Kansen; zelfmelders.**
- **Organiseren vier regionale bijeenkomsten per jaar voor de lokale Friese doorzorgcoördinatoren met als doel kennisdeling. Verkennen of dit kan worden uitgebreid met maandelijkse kennisbijeenkomsten op bepaalde thema's. Geven van gastlessen en deelnemen aan kenniskringen. O.a. deelname aan de 'inhoudelijke coalitie ex justitiabelen' van de landelijke vereniging ZVH'zen.**

Personen met verward gedrag en een hoog veiligheidsrisico

In de aanpak van personen met multiproblematiek – denk bijvoorbeeld aan een combinatie van verslaving, LVB en psychische aandoeningen – die een hoog veiligheidsrisico met zich meebrengen, heeft het ZVH vanuit haar basisfuncties procesregie, ondersteuning en trajectbegeleiding een rol in de integrale persoons c.q. systeemgerichte aanpak. Deze is enerzijds gericht op het verminderen van veiligheidsrisico's voor de samenleving en voor de persoon met verward gedrag zelf en anderzijds op het verbeteren van de kwaliteit van leven voor deze persoon en diens naasten.

In 2021 hebben levensloopaanbieders (GGZ, VNN, Trajectum), gemeenten, ZVHF en andere betrokken partners zich gecommitteerd aan een de regionale pilot 'levensloopaanpak en intensieve beveiligde zorg voor mensen met meervoudige problemen en gevaarlijk gedrag'. Het ZVH heeft daarbij een rol in het faciliteren en ondersteunen van het proces van toegang, aanmelding en regie voeren in casuïstiek. Het ZVH is het netwerk waarbinnen samenwerking op dit onderwerp mede tot stand komt. Medio 2022 vindt de eindevaluatie van de pilot plaats.

Hieruit kan naar voren komen dat de ingezette werkwijze niet of op een andere wijze gecontinueerd wordt. Het ZVH blijft vanuit een aantal van haar functies hierin bijdragen, mogelijk ook in de vorm van trajectbegeleiding.

Met Housing First biedt LIMOR woonruimte en praktische ondersteuning aan dak- en thuislozen. Een dak boven het hoofd als beginpunt in plaats van als einddoel. De triage voor het selecteren van personen die voor Housing First in Leeuwarden in aanmerking komen en het voeren van procesregie in de casus is bij het ZVH belegd.

ACTIES

In aanvulling op de bestaande inzet:

- op casusniveau faciliteren, coördineren en ondersteunen van het proces levensaanpak en beveiligde intensieve zorg. Verkennen mogelijkheid inzet trajectbegeleiding ZVH;
- verkennen mogelijkheid op tactisch niveau inrichten experttafel met vertegenwoordigers die vanuit de eigen organisatie mandaat hebben om wegen te verkennen en vrij te maken bij stagnatie in het vinden van oplossingen in casuïstiek die in procesregie bij het ZVH is;
- een herkenbare, methodische PGA gericht op de problematiek;
- eenduidige risicotaxaties door en met partners, die op overgangsmomenten worden uitgevoerd;
- het vergroten van kennis, expertise en vaardigheden bij partners op 'buikpijn' casuïstiek.

Radicalisering, potentieel gevaarlijke eenlingen en polarisatie

Was de dreiging voorheen vooral Jihadistisch van aard, nu manifesteren zich ook andere vormen van maatschappelijk ongenoegen – onder andere door de coronatijd – met soms een radicale onderstroom met extremistische gedragingen. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor een integrale aanpak op radicalisering en polarisatie. Hieronder valt ook de weging van casuïstiek (belegd bij de driehoekspartners) en het lokaal inrichten van een casustafel radicalisering. Het ZVH heeft hierbij een ondersteunende en adviserende rol. In overleg kan een casus die aan de weeg-/casustafel radicalisering is besproken voor procesregie bij het ZVH worden aangemeld. Daarnaast adviseert het ZVH de partners op dit thema.

Het ZVH borgt de bestaande, zorgvuldig opgebouwde infrastructuur gericht op de uitvoering van een persoonsgerichte aanpak op radicalisering en (nieuwe vormen) van extremisme in haar werkzaamheden. Deze aanpak wordt waar nodig verder doorontwikkeld. Het voeren van procesregie gebeurt door getrainde procesregisseurs met expertise op het thema. Daarbij is het op peil houden van kennis van bestaande en nieuwe fenomenen (o.a. rechts-extremisme en complotdenkers) van belang.

ACTIES

- **Ondersteunen en adviseren bij de verdere inrichting van de lokale casustafels (anno april 2022 zijn er vijf gemeenten die een tafel hebben.**
- **Voeren van procesregie in de aangemelde casuïstiek.**
- **Door trainingen, scholing en een onderhouden van een landelijk netwerk de eigen kennis en expertise op peil houden en deze overdragen aan partners.**

Mensenhandel en uitbuiting

In het landelijk programma 'Samen tegen mensenhandel' is opgenomen dat elke gemeente in 2022 een duidelijke en geborgde aanpak van mensenhandel moet hebben, die ook in de regio is verankerd. Hieraan geven de gemeenten in 2022 op Fries niveau uitvoering. In het verlengde hiervan verkennen gemeenten en het ZVH welke rol, taken en positie het ZVH – in aanvulling op de huidige inzet – mogelijk in gaat nemen.

Het ZVH pakt voor een deel reeds casuïstiek van mensenhandel en (seksuele) uitbuiting op, omdat deze veelal complex en domeinoverstijgend is. In het Drieluik mensenhandel - een periodiek

afstemmingsoverleg tussen het ZVH, de politie en Fier – worden signalen van (vermoedelijke) mensenhandel en uitbuiting besproken.

Daarnaast heeft het ZVH vanuit haar basistaken een prominente rol in de aanpak van jongeren in kwetsbare situaties die worden uitgebuit en (seksueel) misbruikt. Het ZVH beschikt hierbij over belangrijke kennis en expertise.

ACTIES

- **Verkennen rol, taken en positie ZVH in de aanpak van mensenhandel in het verlengde van het op te stellen en te implementeren provinciaal beleid op dit thema.**
- **Via Drieluik opwaarderen signalen mensenhandel en uitbuiting en waar nodig oppakken in procesregie of ondersteuning.**

Gewelddadige, criminele en/of overlastgevende jeugdnetwerken

Het ZVHF heeft een rol in de groeps- en netwerkaanpak van geweldadige, overlastgevende en criminele jongeren. De procesregie op de totaalaanpak van een groep of netwerk ligt bij de gemeente. De gemeente kan het ZVH vragen te ondersteunen. We pakken zo nodig de harde kern jongeren die naar voren komen in een persoonsgerichte aanpak met procesregie op.

Acties

- **Gemeenten ondersteunen bij groepsaanpak met hierbij expliciet aandacht voor het leggen van de verbinding tussen lokale- en bovenlokale partners zoals jeugdbescherming en –reclassering.**
- **De harde kern jongeren in een groep of netwerk in procesregie oppakken, met daarbij aandacht voor de systemische verbanden tussen de betrokken personen.**

Misbruik van jongeren in een kwetsbare positie

Het ZVH zet sinds 2019 vanuit de functies ontwikkeling (tactisch- en strategisch niveau), ondersteuning en procesregie (casusniveau) in op de aanpak van misbruik van jongeren in een kwetsbare positie. Het gaat om jongeren die veelal bekend zijn bij organisaties voor (hoogspecialistische) jeugdhulp. Zij worden door (jong)volwassenen afhankelijk gemaakt en misleid waarna seksuele grensoverschrijding en seksueel misbruik plaatsvindt, maar ook wordt aangezet tot het plegen van strafbare feiten. We continueren onze inzet met het accent op verdere borging van de aanpak bij de samenwerkende partners.

De partners werken samen op twee sporen:

1. Persoons- en systeemgerichte aanpak 'fluide netwerk op casusniveau'
2. Programma 'misbruik jongeren in een kwetsbare positie' met als doel het voorkomen dat nieuwe jongeren slachtoffer en/of dader van misbruik worden en borging van een werkzame aanpak.

Acties

- **Faciliteren en ondersteunen van de samenwerkende partners bij de verdere vormgeving van het 'programma misbruik jongeren in een kwetsbare positie'. Door deze partners die op tactisch niveau zijn verenigd is een agenda met actiepunten voor 2022 gemaakt. O.a. verder leggen van link met preventieproject 'sexting en grooming', infographic met praktische handvaten voor professionals up to date houden en aandachtsfunctionarissen op problematiek in eigen organisaties.**
- **Voeren van procesregie, ondersteunen en trajectbegeleiding inzetten in de casuïstiek.**
- **Overdragen van kennis en expertise naar landelijke, regionale en lokale partners o.a. middels een voorlichtingsfilm, een kerndocument met werkwijze en geleerde lessen en netwerkbijeenkomsten.**

(Langdurig) geweld in afhankelijkheidsrelaties met een hoog veiligheidsrisico

Om structurele verandering van bestaande (gewelds)patronen tot stand te brengen, is meestal een langdurend en gefaseerd ondersteunend hupverleningstraject nodig, waarbij het strafrecht ondersteunend kan zijn. Daarmee is investeren in een goed lopend werkproces op de koppelvlakken tussen ZSM, Veilig Thuis en de ZVH tevens van belang.

In de casuïstiek die past binnen de focus van het ZVH dragen we bij aan het voeren van procesregie, het geven ondersteuning en inzet van trajectbegeleiding. We sluiten wekelijks aan bij de briefing van Veilig Thuis om kennis en expertise in te brengen ten aanzien van complexe VT-zaken, met name gericht op de verbinding tussen zorg en justitie.

Het Regionaal Netwerk Zorg en Straf draagt in afstemming met gemeenten, zorgpartners, justitiële partners en het ZVH zorg voor een ketenaanpak stalking in 3-Noord. De vertaling vindt op provinciaal niveau plaats. Hierbij kijken we ook naar de mogelijke positie, rol en taken van het ZVHF in de aanpak.

ACTIES

- **Maken van nadere werkafspraken gericht op een goede aansluiting van werkprocessen op de koppelvlakken tussen ZSM-VT-ZVH.**
- **Voortzetten aansluiting briefing VT en daarbij met betrokken partners uitwerken welke verdiepingsslag mogelijk is.**
- **Afspraken maken over positie, rol en taken ZVH bij de inbedding van de werkwijze (ex)partnerstalking.**

Ondermijning en jonge aanwas criminaliteit

In kwetsbare wijken met een opeenstapeling van sociale problemen vindt ondermijnende criminaliteit een voedingsbodem. Criminaliteit heeft in meerdere wijken in Nederland een giftige uitwerking op jeugd. (Drugs)criminelen rekruteren jongeren en dat begint soms als op de basisschool.

Het ministerie van J&V heeft een aantal gemeenten gevraagd om plannen uit te werken voor wijken waar de risico's het grootst zijn dat jongeren doorgroeien in criminele carrières, waaronder voor wijken in Leeuwarden Centrum-Oost. Hiervoor heeft het Ministerie geld beschikbaar gesteld. Het zal gaan om een integrale aanpak waarbij het ZVHF vanuit haar functies (mogelijk) ook een rol kan spelen in de aanpak van criminele families of om te voorkomen dat kwetsbare jongeren afglijden naar zware (drugs)criminaliteit.

ACTIES

- **Met de gemeente Leeuwarden en andere betrokken partners verkennen welke positie en rol het ZVH heeft in de aanpak van ondermijning en jonge aanwas in Leeuwarden Centrum-Oost. Hiertoe voorstellen formuleren.**
- **In algemene zin voorstellen formuleren voor de positie en rol van het ZVH in de aanpak van ondermijning en jonge aanwas.**

3.2 Verbinding met de omgeving

We zetten geïntensiveerd in op het zoeken van nadere afstemming met andere regionale tafels zoals het scenarioteam maatschappelijke onrust van de veiligheidsregio, Veilig Thuis, de Multidisciplinaire Aanpak huiselijk en seksueel geweld i.o. (MDA++), het Meldpunt zorgwekkend gedrag, het RIEC, het Regionale Expertiseteam Jeugd, het Transferpunt Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen en ZSM. Samen maken we aanvullende afspraken over toeleiding van casuïstiek naar het ZVH, waarbij ten minste sprake is van een onderling afgestemde beschrijving van opschalingsroutes, criteria en toegangsinformatie.

In de praktijk blijkt dat (nieuwe) werkers soms moeite hebben om bij regionale opschaling de juiste route te vinden. Daarom is het een blijvende opdracht van het ZVHF om er voor te zorgen dat onze rol eenduidig is beschreven en partners het ZVH goed weten te vinden. De Aanpak ter Voorkoming van Escalatie (AVE) is daarbij een bruikbaar hulpinstrument. We willen blijvend zichtbaar voor onze partners zijn en de relatie onderhouden. Hiervoor maken we gericht tijd vrij.

Verbinding met het lokale veld

Het ZVH is voor de sociale wijk- en gebiedsteams adviseur, vraagbaak en de plek waar lokale werkers terecht kunnen met complexe domeinoverstijgende casuïstiek waar ze in vastlopen. Het ZVH gaat de sociale wijk- en gebiedsteams vaker adviseren en ondersteunen bij casuïstiek met aspecten van onveiligheid. Om wederzijds blijvend nieuwe gezichten te leren kennen, bekendheid te geven aan wat het ZVH doet, verwachtingen over en weer uit te spreken en afspraken te maken over het selecteren en toeleiden van casuïstiek, heeft elke Friese gemeente - en in Leeuwarden elk wijkteam - een eigen aandachtsfunctionaris bij het ZVH. Hij of zij is voor overkoepelende onderwerpen het eerste aanspreekpunt en onderhoudt het contact met zijn of haar gemeente.

Door het gemeentebestuur is de behoefte uitgesproken om de bekendheid van de gemeenteraden met het ZVHF te vergroten. Op verzoek wordt een werkbezoek aan het ZVH georganiseerd of komen we naar de Raad om uit te wisselen.

ACTIES

- **De aandachtsfunctionaris ZVH organiseert minimaal 2 keer per jaar kennismaking- en afstemmingsbijeenkomst met zijn of haar gemeenten, sociale wijk- en gebiedsteams en andere relevante lokale partners. De aandachtsfunctionaris fungeert doorlopend als eerste aanspreekpunt en vraagbaak voor overkoepelende onderwerpen.**
- **Versterken ondersteunings- en adviseringsfunctie lokale veld.**
- **Informereren van en uitwisselen met gemeenteraden.**

Aansluiting met de jeugdketen

De transformatie van de jeugdzorg is in volle gang. Denk onder andere aan een landelijk op te stellen toekomstscenario voor de vereenvoudiging van de jeugdbeschermingsketen, nadere regels voor het organiseren en borgen van de inkoop en beschikbaarheid van niet veelvoorkomende jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering, het Regionale Expertteam Jeugd voor een betere en snellere toeleiding naar specialistische jeugdhulp en mogelijk te realiseren bovenregionale expertisecentra waar expertteams complexe casuïstiek kunnen opschalen. De opgave is dat het ZVHF binnen de nieuwe ontwikkelingen in de jeugdzorg een herkenbare plek heeft waarin haar meerwaarde ten volle wordt benut. Aansluiting op het lokaal en regionaal aanbod van ondersteuning, jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering en specialistische zorg is daarbij van belang. Dit met een meer uitgewerkte visie op de verbinding met het lokale veld, het bovenlokale veld en de regionaal werkende organisaties en overlegtafels.

ACTIES

- **Maken van een visie op de positie, rol en taken van het ZVHF in verbinding met de jeugdketen op lokaal en regionaal niveau.**

Verbinding met het RIEC

In het licht van de aanpak van ondermijning en het voorkomen van jonge aanwas is een goede verbinding tussen het ZVH en het RIEC van belang. Daarom gaan we verder verkennen hoe de samenwerking tussen het RIEC en het ZVH, onder regie van de gemeente, kan worden versterkt. De verkenning van verdere samenwerking is gericht op: • Het op elkaar afstemmen van persoonsgerichte aanpak en bestuursrechtelijke interventies. • Het ontdekken van elkaars toegevoegde waarde; het scherp krijgen van taken, rollen en bevoegdheden. • Het expliciteren van de randvoorwaarden voor samenwerking, met specifieke aandacht voor het delen van informatie in relatie tot de Wet Gegevensverwerking voor Samenwerkingsverbanden. • Het helder krijgen van wat de positie van het ZVH moet zijn in de gebiedsgerichte (wijk)aanpak van ondermijnende criminaliteit en deze vervolgens vorm geven in de provincie.

Het ZVH richt zich met name op het verbinden van de zorg- en veiligheidsketen en het RIEC op het uitvoeren van onderzoeken naar de ondermijning met de bij het RIEC aangesloten convenantpartners.

ACTIES

Verder verkennen, uitwerken en realiseren een veiligheidsalliantie tussen het ZVHF en het RIEC met oog voor elkaars taken, rollen, bevoegdheden en positie, evenals de benodigde randvoorwaarden.

Verbinding met justitiële partners en ZSM

Een essentiële schakel tussen het ZVH en de justitiële partners zijn de liaisons van het OM, DJI en de Reclassering. Zij hebben een positie in het ZVH en dragen op operationeel niveau bij aan inbreng van informatie, kennis en expertise. Zij hebben o.a. een rol bij de gezamenlijke triage van meldingen en de triage- en regietafel doorzorg gedetineerden. De politie heeft er (vooralsnog) voor gekozen om niet een liaison aan het ZVH te verbinden.

ZSM

De ZVH'zen in 3 Noord en de strafrechtketenpartners op ZSM hebben een gedeelde ambitie om te komen tot een betere verbinding en effectievere samenwerking tussen het straf-, zorg- en sociaal domein. Het versterken van de verbinding en de kwaliteit van de samenwerking vraagt verdere implementatie en borging van de samenwerkingsafspraken over het leveren van beschikbare relevante contextinformatie door het ZVH over bekende verdachten – het betrekken van die contextinformatie bij ZSM (en binnen het OM) om te komen tot de meest effectieve interventie – het informeren van het ZVH over afdoeningsbesluiten – het aanmelden van 'buikpijn' casussen door ZSM/OM bij het ZVH. Kijken we naar het aantal aanmelding door justitiële partners en in het bijzonder OM-ZSM dan is dit door de jaren heen verhoudingsgewijs zeer beperkt.

ACTIES

- **Verder in uitvoering brengen werkafspraken tussen ZVH en ZSM.**
- **Op management- en beleidsniveau periodiek voortgangsoverleg met OM, Reclassering, DJI en politie over ontwikkelingen en (aanvullende) werkafspraken. Een dergelijk overleg is er reeds met het OM, is recent opgestart met Reclassering en wordt opgestart met politie en DJI.**
- **Nadere afspraken maken over het selecteren van casuïstiek die past binnen de focus van het ZVH en het aanmelden hiervan.**

3.3 Huis op orde

Lerende organisatie; kwaliteit- en deskundigheidsbevordering

Het ZVH is een lerende netwerkorganisatie. We investeren duurzaam in kennis, attitude en vaardigheden. Om de noodzakelijke kwaliteit te waarborgen geeft het ZVH een extra impuls aan het investeren in de ondersteunende processen, de ontwikkeling van medewerkers en (ondersteuning van) management, evenals in de bestuurlijke aansturing. Om dit mede te kunnen realiseren wordt een kwaliteitsmedewerker aangetrokken.

De kwaliteit wordt intern en in de keten geoptimaliseerd door onder andere het verbeteren van werkprocessen, het up to date houden en bewaken van de kaders die op gegevensverwerking van toepassing zijn, coaching en intervisie, het organiseren en thematische netwerkbijeenkomsten, evenals het meegeven van (beleids)advies aan partners op basis van praktijkervaring en monitoring. Bij de deskundigheidsbevordering maakt het ZVH waar mogelijk gebruik van de kennis en kunde bij partnerorganisaties. Aan de andere kant krijgt het delen van kennis en kunde vanuit de netwerksamenwerking van het ZVH met de partners een verhoogde prioriteit.

Om de bekendheid met het ZVHF te vergroten en ter ondersteuning van relatiebeheer ontwikkelen we aanvullend informatiemateriaal, en doen we communicatie-uitingen over via onder onze eigen website, LinkedInpagina en via nieuwsbrieven.

ACTIES

- **Inzet kwaliteitsmedewerker.**
- **Optimaliseren van in- en externe werkprocessen.**
- **Organiseren van intervisie en werkbegeleiding voor het team ZVH.**
- **Deelname aan de landelijke leergang voor procesregisseurs en andere thematische onderwerpen om kennis en expertise actueel te houden.**
- **Minimaal vier keer per jaar organiseren van thematische netwerkbijeenkomsten voor de partners van het ZVH.**
 - **Verder versterken van de verbintenis met beleidsonderwerpen in het sociale domein die de casuïstiek in het ZVH raken. Daarbij de link leggen met ontwikkelingen in het veiligheids-/justitiële domein en omgekeerd.**

(Her)waardering functies

Op dit moment zijn er verschillen in waardering en beloning tussen de verschillende Zorg- en Veiligheidshuizen in Nederland. De Landelijke Vereniging van Managers Zorg- en Veiligheidshuizen (LVMZV) heeft een extern bureau opdracht gegeven om de waardering en beloning van de functies landelijk in kaart te brengen met als doel hier meer eenheid en transparantie in te brengen. Het rapport is inmiddels opgeleverd.

De waardering van de functies manager, procesregisseur en procesondersteuner ZVH wordt in 2022 tegen het licht gehouden. De (her)waardering verloopt via het gangbare proces van de gemeente Leeuwarden. Eventuele herwaardering van de functies wordt meegenomen in de reguliere begroting van het ZVHF.

ACTIES

Doorlopen proces (her)waardering functies ZVHF.

Informatiedeling en privacy

Het ZVHF staat voor een zorgvuldige domeinoverstijgende informatie-uitwisseling volgens de meest actuele privacywet- en regelgeving. De basis hiervoor is in de afgelopen jaren op orde gebracht. We maken de slag naar het verder verduurzamen van de benodigde kwaliteit van informatie-uitwisseling in de praktijk en houden ons privacyprotocol actueel. Daarbij sluit het ZVHF o.a. aan bij de ontwikkelingen in relatie tot de Wet gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden (Wgs) en het Uitvoeringsprogramma privacy en gegevensdeling sociaal domein (UPP) en de hieruit voortvloeiende Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (Wams).

We faciliteren het overdragen van kennis over gegevensdeling in het zorg- en veiligheidsdomein en specifiek de samenwerking binnen het ZVH middels trainingen. Het transparant communiceren over de richtlijnen van gegevensdeling in het ZVH wordt vergroot.

ACTIES

- **Aansluiten bij ontwikkelingen Wgs en Wams.**
- **Faciliteren training gegevensdeling zorg- en veiligheidsdomein voor partners.**
- **Opstellen van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling (DPIA) in aansluiting op het adviesdocument DPIA 'deelname aan ZVH' dat is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het ministerie van J&V (vastgesteld 25-09-21).**
- **Vergroten herkenbaarheid en helderheid over gegevensdeling in het ZVH voor burgers en professionals (via website ZVH). Privacystatement voor partners en burgers opstellen en beschikbaar stellen.**
- **Informatiemateriaal over (aandachtsgebieden van) het ZVH ontwikkelen (o.a. beeldmateriaal). Actieve communicatie-uitingen over actualiteiten via website, LinkedIn en nieuwsbrief (2 keer per jaar).**

Ondersteunende ICT-oplossing

Het ZVHF maakt gebruik van het ondersteunende ICT-programma GCOS. GCOS blijft tot 1 januari 2024 in de lucht. Het ZVHF zal uiterlijk in 2023 overstappen op een ander registratiesysteem. Hierbij sluiten we aan op een nieuwe gestandaardiseerde informatievoorziening die landelijk wordt ontwikkeld, en die ruimte biedt voor regionaal maatwerk.

ACTIE

In 2023 de voorbereidingen treffen voor de implementatie van een nieuw ondersteunend ICT-registratiesysteem.

4 Begroting 2022

Uitgaven

Kostensoort	Bedrag
Personeelslasten	€ 1.329.949
Huisvesting, ICT, ondersteunende diensten P&O, financiën e.d.)	€ 120.871
Calamiteitenpot casuïstiek	€ 2.500
Diversen, denk bijv. aan PR, zaalhuur, opleidingen, trainingen e.d.	€ 58.000
Totaal	€ 1.511.320

Inkomsten

Bron	Bedrag
Bijdrage Rijk (ministerie van J&V)	€ 271.000
Bijdrage Rijk vanaf 2021 (POK-middelen)	€ 352.035
Bijdrage gemeentelijke regionale OGGZ-middelen	€ 419.342
Bijdrage individuele gemeenten	€ 468.943
	€ 1.511.320

De gevraagde bijdrage 'gemeentelijke regionale middelen OGGZ' en 'bijdrage individuele gemeenten', worden jaarlijks opgehoogd met het voor het betreffende jaar geldende indexeringspercentage. Vastgesteld is dat de indexering van de Rijksbijdrage wordt meegenomen in de individuele gemeentelijke bijdragen. Het indexeringspercentage voor 2022 is 2%. De begrote uitgaven 2022 zijn inclusief indexering.

Procesregie: we zetten onafhankelijke procesregie in als de reguliere samenwerking tussen partijen bij een complexe domeinoverstijgende casus met een hoog veiligheidsrisico niet tot een effectieve aanpak heeft geleid. Het ZVH brengt de direct betrokken professionals samen. Zij delen informatie over de persoon en de situatie en maken op maat een integraal persoons- en systeemgericht plan van aanpak. De procesregisseur van het ZVH is daarbij de verbindende schakel tussen partijen, monitoort de voortgang en stuurt waar nodig bij.

Kortdurend advies en vraagbaak: we adviseren professionals over de aanpak van multidisciplinaire zorg- en veiligheidsproblematiek. Waar mogelijk geven we direct een advies (advies kort). Dit zonder dat er een aanmelding ligt. We brengen kennis en expertise in, wijzen professionals de weg en helpen hen op weg.

Ondersteunen: bij een aangemelde casus kunnen we ook ondersteunen. Deze functie vergt meer tijd en overleg dan advies kort. We kijken op inhoud en in het proces mee. De procesregie blijft bij het lokale veld liggen. Als dit wenselijk is sluit de procesregisseur van het ZVH bij een lokale overlegtafel aan.

Signaleren & adresseren: het ZVH brengt overkoepelend trends, knelpunten, succesfactoren, leemtes en misstanden in beeld. Deze adresseren we met een tactisch en/of strategisch advies bij de juiste partners/het juiste gremium. Bij blijvende stagnatie in een casus schalen we de casus op naar management en/of bestuur.

Trajectbegeleiding: de trajectbegeleiders gaan actief op de persoon af. Zij gaan in gesprek met de betrokkene(n) en brengen de situatie in kaart. De trajectbegeleiders worden ingezet als reguliere hulpverlening niet toereikend is. Dit zonder regeldruk. Zij de-escaleren, maken de situatie beheersbaar en dragen 'warm' over naar andere hulpverlening.

Ontwikkeling: we nemen deel aan domeinoverstijgende projecten gericht op de aanpak van complexe sociale veiligheidsproblematiek en brengen onze kennis en expertise in voor de beleidsontwikkeling op dit gebied. Het ZVH kan in opdracht ook een coördinerende rol hebben bij een projectmatige ketenoverstijgende aanpak.